

Aan
Provincie Overijssel
t.a.v. Jerry van Druten

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle
T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

memo

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
I. Brinkhuis (Ecogroen)/ B. Blaauwbroek (NM)	19502	definitief	28 november 2019

Betreft

Aanvraag ontgrondingenvergunning M3 graven petgaten, De Wieden

Aanleiding

In Natura 2000-gebied De Wieden worden conform het Natura 2000-beheerplan natuurherstelmaatregelen uitgevoerd. Eén van de herstelmaatregelen betreft het (open)graven van petgaten. Het doel van het graven van nieuwe petgaten is om voorwaarden te creëren voor het ontstaan van nieuwe verlandingsreeksen met bijbehorende vegetaties (en habitattypen). Voor de meeste van de habitattypen uit de verlandingsreeks gelden uitbreidingsdoelen voor de omvang.

Voor de totale opgave van 90 ha aan nieuwe petgaten in De Wieden is een milieueffectrapport (MER) opgesteld¹. Op korte termijn start Natuurmonumenten met het (open)graven van ca 5,9 hectare aan petgaten nabij Zwartsluis. Voor het graven van de petgaten is een ontgrondingenvergunning nodig. Ter onderbouwing van de ontgrondingenvraag voor de ca 5,9 hectare aan petgaten is voorliggende notitie opgesteld.

Situatie

Het projectgebied ligt ten noordoosten van Zwartsluis (zie bijlage 1 en 2). Het betreft een perceel van ca 11,5 hectare met oude petgaten die in de loop van de jaren dusdanig zijn verland dat er moerasbos is gevormd. Het projectgebied is volledig in eigendom van Natuurmonumenten. Tabel 1 geeft de kadastrale gegevens weer (zie ook bijlage 1)

Tabel 1 Kadastrale gegevens (bron: perceelloep.nl)

Gemeentecode	Sectie	Perceelnummer	Grootte (m ²)	Binnen projectgebied (m ²)
ZSS00	A	3857	244.710	69.419
ZSS00	A	15	18.230	18.230
Totaal				114.649

¹ Arcadis (2019). MER de Wieden- deel B. Deelgebied bestaande natuur De Wieden. Provincie Overijssel. 4 september 2019.

memo

Methode

De petgaten worden met de zogenoemde '3 in 1-methode' gegraven. De methode houdt kortweg in dat het vrijkomende materiaal (kragge, bagger en houtsnippers) bij het graven van de petgaten ter plaatse wordt verwerkt. Deze methode wordt al lange tijd (vanaf 1980) met enige regelmaat toegepast in De Wieden. Uit ervaring bij de eerder uitgevoerde projecten blijkt dat het materiaal uit twee te graven petgaten goed kan worden verwerkt op de oppervlakte van het tussenliggende (derde) petgat. Door de druk die ontstaat bij het opbrengen van het materiaal uit de te ontgraven petgaten, zakt de oorspronkelijke laag in het te vullen petgat naar beneden. Enerzijds gebeurt dit doordat de verlande laag wordt samen geperst, maar vooral ook doordat het gehele pakket in het water onder de verlande laag wordt gedrukt. Door het samenpersen en het zakken ontstaat geen noemenswaardige ophoging in het terrein: na inklinking ligt het maaiveld op ca. 0,30 tot 0,70 m¹ boven het peil van het oppervlakte water. Een deel van het pakket in het gevulde petgat staat onder directe invloed van het grondwater (doordat het pakket inzakt in het "oude petgat"). Daardoor zal dit naar verwachting voor een (groot) deel niet oxideren. Met deze methode wordt een complex van meerdere petgaten gegraven. Zie bijlage 3 voor een principeprofiel.

De petgaten worden gerealiseerd binnen de volgende afmetingen:

- Breedte: minimaal 15 meter - maximaal 30 meter.
- Lengte: minimaal 30 meter - maximaal 100 meter.
- Diepte: maximaal 120 cm t.o.v. het waterpeil (er wordt niet in de zandbodem gegraven).

De werkzaamheden worden gestart met het verwijderen van het moerasbos. De petgaten worden uitgegraven met een hydraulische graafmachine, al dan niet met een lange giek. Er wordt gewerkt op draglineschotten of er wordt gebruik gemaakt van een 'moeraskraan' die over een eigen drijfvermogen beschikt, om te voorkomen dat het materieel wegzakt in het werkgebied. De bestaande legakkers worden niet vergraven.

Grondbalans

Voor het (open)graven van 5,9 ha petgaten van maximaal 120 cm diept, wordt in totaal 70.800 m³ grond ontgraven.

Andere vergunningen of ontheffingen

Voor de werkzaamheden is een vergunningenscan uitgevoerd. Hieronder volgen de conclusies.

Een **Waternvergunning** is voor de werkzaamheden niet nodig, omdat er niet in, op of langs wateren en dijken die op de legger staan wordt gewerkt.

Voor de **Wet natuurbescherming** geldt een vrijstelling omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd voor de Natura 2000-instandhoudingsdoelen. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld t.b.v. de zorgplicht.

Een **Omgevingsvergunning** is niet nodig, omdat de werkzaamheden in het kader van een vastgesteld Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd. Er wordt niet gewerkt in een gebied met archeologische verwachtingswaarde.

Uit de bodemkwaliteitskaart van gemeente Steenwijkerland blijkt dan de vrijkomende grond vrij kan (zonder aanvullend onderzoek) worden toegepast. Er vindt op korte termijn overleg plaats met de gemeente Steenwijkerland of de vrijkomende grond en de toepassingslocatie onderzocht moet worden op PFAS.

memo

Bijlagen

1. Tekening met kadastrale aanduiding en ligging te ontgronden terrein
2. Hoogtekaart met ligging te ontgronden terrein
3. Principeprofiel

Project
IP Addendum N2000 herstelmaatregelen De Wieden

Onderwerp
M3 Graven petgaten

Legakkers (5,6ha)
Petgaten (5,9ha)

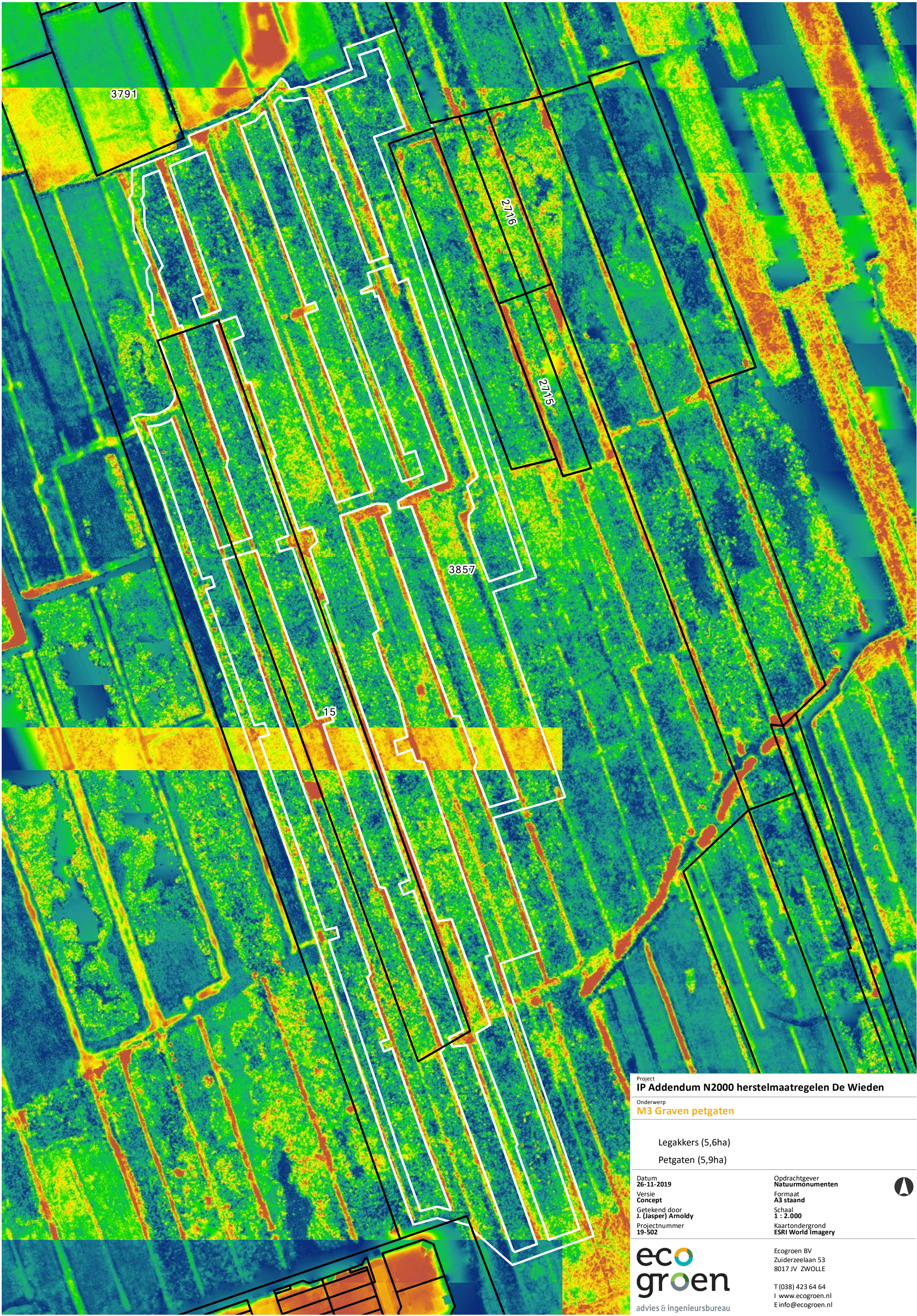
Datum
26-11-2019
Versie
Concept
Getekend door
J. (Jasper) Arnoldy
Projectnummer
19-502

Opdrachtgever
Natuurmonumenten
Formaat
A3 staand
Schaal
1 : 2.000
Kaartondergrond
ESRI World Imagery

ecogroen
advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T (038) 423 64 64
I www.ecogroen.nl
E info@ecogroen.nl

Project
IP Addendum N2000 herstelmaatregelen De Wieden

Onderwerp
M3 Graven petgaten

Legakkers (5,6ha)

Petgaten (5,9ha)

Datum
26-11-2019
Versie
Concept
Getekend door
J. (Jasper) Arnoldy
Projectnummer
19-502

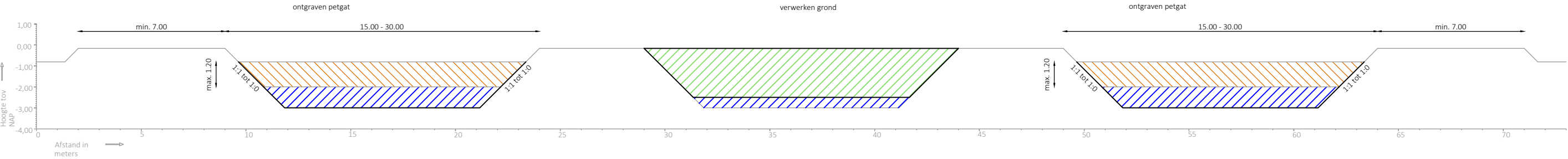
Opdrachtgever
Natuurmonumenten
Formaat
A3 staand
Schaal
1 : 2.000
Kaartondergrond
ESRI World Imagery

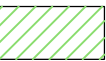
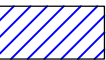
**eco
groen**
advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T (038) 423 64 64
I www.ecogroen.nl
E info@ecogroen.nl

Principeprofiel
Schaal 1:200

Legenda

- ontgraven grond
- verwerken grond
- water

Project		
IP Addendum N2000 herstelmaatregelen De Wieden		
Onderwerp		
Principeprofiel graven petgaten		
Datum	Opdrachtgever	
27-11-2019	Natuurmonumenten	
Versie	Schaal	Getekend door
Concept	1:200	J. (Jasper) Arnoldy
Blad	Formaat	Projectnummer
1 van 1	A3 Liggend	19-502

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE

T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

